

Příloha 1: Starověké Řecko – tematický a časový scénář, souhrnné a dílčí vzdělávací cíle

Název materiálu: Práce s cíli v měsíčním a týdenním plánu na 2. stupni ZŠ

Autor: Mgr. Anna Churáčková

Tematický a časový plán učiva:

1. MINOJSKÁ A MYKÉNSKÁ CIVILIZACE (1 týden)
2. TEMNÁ STOLETÍ ŘECKA + ŘECKÁ MYTOLOGIE (1 týden)
3. ARCHAICKÉ OBDOBÍ ŘECKA (1 týden)
4. KLASICKÉ OBDOBÍ ŘECKA (1 týden)
5. OPAKOVÁNÍ + SEBEHODNOCENÍ (1 týden)
6. ŘECKO POD NADVLÁDOU MAKEDONIE I (1 týden)
7. ALEXANDER MAKEDONSKÝ II (1 týden)
8. KULTURA STAROVĚKÉHO ŘECKA I (1 týden)
9. KULTURA STAROVĚKÉHO ŘECKA II (1 týden)

Strategie stanovení vzdělávacích cílů:

Vzhledem k probíranému učivu byly určeny souhrnné vzdělávací cíle. Každé jednotlivé téma daného učiva pak mělo své dílčí cíle, které hlouběji rozvíjely cíle souhrnné či se vázaly pouze k danému tématu.

Žáci po projití každého materiálu vyplňovali svůj náhled na to, jak stanovené cíle zvládli. Po odevzdání dostali ke každému zpracovanému tématu individuální písemnou zpětnou vazbu od učitele. Úkol mohli i přepracovat.

Souhrnné vzdělávací cíle:

- SC1:** Žák *chronologicky seřadí dějinná období starověkého Řecka.*
- SC2:** Žák *ukáže na historické mapě vybraná řecká města, ostrovy, poloostrovy, kolonie a další určené starověké říše.*
- SC3:** Žák *pomocí historické mapy a současné politické mapy světa vyjmenuje dnešní státy, na kterých se rozkládalo starověké Řecko a Makedonie.*
- SC4:** Žák *sestaví z polo odborného textu myšlenkovou mapu kultury starověkého Řecka.*
- SC5:** Žák *spojí z výběru logické dvojice pojmů souvisejících s řeckou mytologií a dějinami starověkého Řecka.*
- SC6:** Žák *vyřadí pojem z řady pojmů, souvisejících s řeckou mytologií a dějinami starověkého Řecka, a vysvětlí, co zbylé pojmy spojuje.*
- SC7:** Žák *na základě přečtení příběhů o řeckých dějinách a řeckých bájích popíše poučení, které z nich plyne.*

SC8: Žák na základě získaných vědomostí o dané události (zánik mykénské civilizace, velká řecká kolonizace, řecko-perské války, dobytí Řecka Makedoňany) vyjmenuje alespoň jeden důsledek, který daná událost vyvolala.

SC9: Žák vyjmenuje kulturní oblasti, které Řekové rozvíjeli, a vlastními slovy zdůvodní, v čem Řekové položili základy evropské kultury.

SC10: Žák na základě získaných vědomostí zhodnotí nebo osobnost Alexandra Velikého, uvede klady a zápory jeho vlády, představí, v čem spočíval úspěch jeho tažení, a je schopen uvést konkrétní argumenty podporující jeho názor.

Využité platformy:

- Edupage
- MS Teams a Forms
- MS Powerpoint

2. SCÉNÁŘ ZADÁVANÉHO UČIVA

Níže jsou vypsány dílčí cíle vzhledem k tematickým celkům. V závorce u většiny cílů je uveden odkaz k příslušnému souhrnnému cíli, který je rozvíjen či se ho daný dílčí cíl dotýká.

2.1 MINOJSKÁ A MYKÉNSKÁ CIVILIZACE

Téma: Starověká Kréta a Mykény

Cíle:

- Žák na základě přečtení komiksového příběhu spojí logické dvojice pojmů. (SC5)
- Žák vybere z výběrů obrázků ten, který vystihuje povahu minojské civilizace. (SC9)
- Žák ukáže na historické mapě ostrov Kréta; Balkánský poloostrov, Peloponés, Malou Asii; města Knossos, Athény, Sparta, Mykény, Trója, Théby; Středozemní a Egejské moře. (SC2)
- Žák na základě přečtení komiksového příběhu popíše důvod zániku mykénské civilizace. (SC7, SC8)

2.2 TEMNÁ STOLETÍ ŘECKA + ŘECKÁ MYTOLOGIE

Téma: Řekové v temných stoletích, řecká mytologie

Cíle:

- Žák určí pomocí historické mapy rozvržení řeckých kmenů v temném období Řecka, jaký kmen založil město Athény, Sparta a Théby. (SC2)
- Žák vybere pravdivá tvrzení, a tak zjistí jméno řeckého básníka.

- *Žák na základě shlédnutí videa spojí pojmy související s řeckou mytologií s jejich vysvětlením. (SC5)*
- *Žák na základě přečtení řecké báje zvolí z výběru tvrzení, které nejlépe vystihuje obsah báje. (SC7)*
- *Žák na základě přečtení řecké báje seřadí události dané řecké báje, jak šly za sebou. (SC1)*
- *Žák na základě přečtení řecké báje vysvětlí vlastními slovy poučení, které z ní plyne. (SC7)*

2.3 ARCHAICKÉ OBDOBÍ ŘECKA

Téma: Athény a Sparta

Cíle:

- *Žák vyznačí na časovou osu, jak šla po sobě jednotlivá období dějin starověkého Řecka. (SC1)*
- *Žák vysvětlí pojmy polis, kolonizace a tyranida.*
- *Žák pomocí historické mapy zakreslí do slepé mapy Evropy města Neapol, Tarent, Syrakusy, Efes, Byzantion, Sparta a Athény. (SC2)*
- *Žák vyjmenuje alespoň 1 důvod a 1 důsledek velké řecké kolonizace. (SC8)*
- *Žák vybere z předložených obrázků ten, který nejlépe vystihuje povahu obyvatel starověkých Athén. (SC9)*
- *Žák vybere z předložených obrázků ten, který nejlépe vystihuje povahu obyvatel starověké Sparty. (SC9)*
- *Žák vyjmenuje alespoň 1 právo a 1 povinnost občanů starověkého Řecka.*
- *Žák vlastními slovy objasní postavení otroků ve starověkém Řecku.*

2.4 KLASICKÉ OBDOBÍ ŘECKA

Téma: Klasické období Řecka

Cíl:

- *Žák na základě přečtení textu v učebnici vytvoří kvíz dle přesně zadaných kritérií. (SC5, SC6, SC8)*

2.5 OPAKOVÁNÍ + SEBEHODNOCENÍ

Cíle:

- *Žák vyřadí pojem z řady a vysvětlí, co zbylé pojmy spojuje. (SC6)*
- *Žák spojí logické dvojice. (SC5)*
- *Žák rozhodne, zda je uvedené tvrzení pravdivé, či ne.*
- *Žák pozná osobnost z dějin starověkého Řecka na základě jejího popisu.*

- *Žák pomocí číselné škály vyjádří názor na své učení v dějepise, uvede, v čem se nejvíce posunul a co by rád zlepšil.*

2.6 ŘECKO POD NADVLÁDOU MAKEDONIE I

Téma: Vláda Alexandra Makedonského a vznik helénistických států

Cíle:

- *Žák seřadí chronologicky klíčové události dějin starověkého Řecka. (SC1)*
- *Žák vlastními slovy vysvětlí, čemu se věnuje filozof.*
- *Žák ukáže na historické mapě Babylón, Persepolis, Alexandrii, Egypt a Persii. (SC2)*
- *Žák popíše 1 výhodu a 1 nevýhodu velké říše.*
- *Žák vlastními slovy zdůvodní, v čem tkvěl úspěch Alexanderových tažení. (SC10)*
- *Žák zhodnotí osobnost Alexandra Velikého a jeho místo v dějinách, uvede klady a zápory jeho vlády, své tvrzení je schopen obhájit. (SC10)*

2.7 ŘECKO POD NADVLÁDOU MAKEDONIE II

Téma: Alexander Makedonský – jeho osobnost a úspěchy

Téma bylo rozpracováno do 3 samostatných úkolů na třech úrovních. Jednotlivé cíle byly definovány ke konkrétní úrovni, zároveň rozvíjely a prohlubovaly cíle stanovené v předchozím tématu (2.6 Řecko pod nadvládou Makedonie I). Žák si mohl dle vlastního zájmu vybrat jemu nejbližší úkol, a zvolit si tak cíl „na míru“.

Cíle:

A) Bronzová úroveň: BITVA U GAUGAMEL

- *Žák vyjmenuje největší mocnosti klasické antiky v době vlády Alexandra Velikého.*
- *Žák seřadí z výběru klíčové události předcházející bitvě u Gaugamel v roce 331 př. Kr.*
- *Žák vybere ze seznamu pravdivá tvrzení, která odpovídají skutečnému průběhu bitvy.*

B) Stříbrná úroveň: ALEXANDROVA ŘÍŠE

- *Žák vyznačí do slepé mapy světa Alexandrovu říši v době jeho smrti v roce 323 př. Kr. (SC2)*
- *Žák vyjmenuje, jaké starověké státy byly zahrnuty do Alexandrovvy říše v roce 323 př. Kr. (SC2)*
- *Žák vyjmenuje současné státy, které leží na území bývalé Alexandrovvy říše v roce 323 př. Kr. (SC3)*

- Žák zakreslí do slepé mapy světa: egyptskou Alexandrii, Babylón, Persepolis, řeky Eufrat, Tigris a Nil. K mapě zvolí vhodnou legendu. (SC2)

C) Zlatá úroveň: STAROVĚKÝ NOVINÁŘ

- Žák sepíše novinový článek v rozsahu min 100 slov, kterým informuje čtenáře o smrti Alexandra Velikého.
- Žák vlastními slovy zhodnotí osobnost Alexandra Velikého, klady i zápory jeho vlády. (SC10)

2.8 KULTURA STAROVĚKÉHO ŘECKA I

Téma: Kultura starověkého Řecka

Cíle:

- Žák sestaví z polo odborného textu stručnou a přehlednou myšlenkovou mapu kultury starověkého Řecka. (SC4)
- Žák vyjmenuje kulturní oblasti, které Řekové rozvíjeli, a vlastními slovy zdůvodní, v čem Řekové položili základy evropské kultury. (SC9)

2.9 KULTURA STAROVĚKÉHO ŘECKA II

Téma: Kultura starověkého Řecka – VÝZVA

Cíle:

- Žák se seznámí na "vlastní kůži", skrze vypracování konkrétně zadané výzvy, s jednou z oblastí starověké řecké kultury. (SC9)

